

2013 Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi Sayı: 31, s.45-52

**MESLEKİ ALANDA SANAT EĞİTİMİ ALAN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN
ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE İLİŞKİN TUTUMLARI**

Pınar TOKTAŞ¹

ÖZET

Araştırmada mesleki alanda sanat eğitimi alan üniversite öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırma verilerini toplamak amacıyla Çetin (2006) tarafından geliştirilen Öğretmenlik Mesleği Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek üç faktör (sevgi, değer, uyum) olmak üzere toplam 35 maddeden oluşmaktadır. Elde edilen veriler SPSS 18.0 programı ile analiz edilmiş, öğrencilerin her bir faktöre yönelik tutumlarının karşılaştırılmasında ilişkili ölçümler için varyans analizi kullanılmıştır. Öğrencilerin her bir faktöre yönelik tutumlarının öğrenim gördükleri bölümlere göre karşılaştırılmasında ise bağımsız örneklem için t testi uygulanmıştır.

Araştırma sonucunda öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik genel tutumlarının olumlu olduğu görülmüştür. Öğrencilerin öğretmenlik mesleğinin “değer” faktörüne ilişkin tutumlarının, “sevgi” ve “uyum” faktörlerine göre daha olumlu olduğu anlaşılmıştır. El Sanatları Eğitimi Bölümünde öğrenim gören öğrencilerin “sevgi” faktörü ile ilgili tutumlarının, Uygulamalı Sanatlar Eğitimi Bölümünde öğrenim gören öğrencilere oranla daha olumlu olduğu, öğrencilerin tutumları arasında ($p<.05$) düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmenlik mesleği, tutum, öğretmen eğitimi, sanat eğitimi, mesleki eğitim.

**THE ATTITUDES OF UNIVERSITY STUDENTS HAVING AN EDUCATION OF
ART IN VOCATIONAL FIELD TOWARDS THE PROFESSION OF THEACHING**

ABSTRACT

In the current study, it was aimed to determine the attitudes of university students having an education of art in vocational field towards teaching profession. In order to collect the data regarding the research, teaching profession attitude scale, which was developed by Çetin (2006), was used. The scale was made up of 35 items as three factors (love, value, coherence). The data obtained were analysed in the package program of SPSS 18.0 and variance analysis was used for the related measurements so as to compare the attitudes of students for each factor. As for the comparison of the attitudes of the students for each factor with the departments they studied, a t test was used for the independent samplings.

At the end of the research it was found that general attitudes of the students towards the profession of teaching were positive. It was also found that the attitudes of students towards the factor of “value” was more positive compared to those of “love” and “coherence”. It was determined that the attitudes of the students attending to the department of Handicraft Arts regarding the factor of “love” was more positive compared to those of the ones attending to the Department of Applied Handicraft Arts, and a significant difference was found at the level of ($p<.05$) between the attitudes of the students.

¹ Gazi Üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi, peyiol@gazi.edu.tr

Keywords: Teaching job, attitude, teacher training, art education, vocational education

1.GİRİŞ

Eğitimin 3 temel ögesi öğretmen, öğrenci ve eğitim programlarıdır. Bunların her biri hem çok önemli hem de birbiriyle ilişkilidir. Öğrenci, öğretmen ve eğitim programı arasındaki bu üçlü ilişkinin belirli niteliklere sahip olması gerekmektedir. Bunlardan birisinin istenen niteliklerden yoksun olması eğitim sürecini doğrudan etkilemektedir. Bu öğeler içerisinde diğer öğeleri dolayısıyla sistemi etkileme gücü en yüksek öğe ise öğretmendir (Arslan, 1996; Karagözoğlu, 1987: 34). Çünkü öğretmenin öğrenci ve eğitim programlarını etkileme gücünün diğer öğelere oranla daha yüksek olduğu bilinmektedir (Çetin, 2006: 29). Mevcut eğitim programını uygulayacak, öğrencilerde istenen davranış değişikliğini gerçekleştirecek birinci kişi öğretmendir. Alkan'a (2003) göre öğretmen bir meslek adamı olarak insan davranışlarını oluşturmada görevi son derece güç ve karmaşık olan bir uzmandır. Okul öğrenmelerinde eğitim programının uygulayıcısı olarak önemli bir role sahiptir. Öğretmen düzenleyeceği eğitim ortamı ile yavaş kazandırılacak bir davranış örüntüsünü hızlandırma, hiç oluşmayacak davranış değişikliğinin oluşmasına olanak sağlama ya da yanlış davranışlar kazanılmasına engel olma gibi önemli bir görevi yerine getirmektedir (Oktar ve Bulduk, 1999: 66).

Öğretmenin nitelikli olması öğrencinin de nitelikli davranışlar kazanmasına olanak sağlayacaktır. Öğretmen niteliklerine yönelik yapılan birçok araştırmada öğretmenlerin kişilik özelliklerinin, davranışlarının, tutumlarının, ilgilerinin ve akademik özelliklerinin, öğretme ve öğrenme sürecinde önemli rol oynadığı belirlenmiştir (Erdem, Gezer ve Çokadar, 2005; Memişoğlu, 2006'dan akt; Bulut, 2009: 15). Günümüzde öğretmen bilgiyi en iyi aktaran birey değil, davranış ve tutumlarıyla öğrenci başarısına dönük etkinlikleri düzenleyebilen ve öğretimde etkili olabilen bireydir (Sönmez, 1999'dan akt; Çalışkan ve Karadağ, 2006: 555).

Günümüz öğretmeni iyi iletişim kurabilen, sürekli okuyan ve araştıran, alanıyla ilgili bilimsel gelişmeleri sürekli takip eden, insana saygılı, çevresinde gelişen olaylara duyarlı ve kendinden beklenilenlere yanıt verebilecek düzeyde olmalıdır (Çermik, 1997: 67). Öğretmen adaylarının bu özelliklerinin yanı sıra öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutum geliştirmiş olmaları da gerekmektedir.

Turgut (1977) tutumu somut bir objeye ya da soyut bir kavrama ilişkin, ona karşı ya da ondan yana olma şeklinde beliren, bireyin düşünce ve duygularına yön veren öğrenilmiş öz eğilimler olarak tanımlamaktadır. Ülgen (1995)'in belirttiğine göre ise Oppenheim tutumu; duyuşsal alan davranışlarının önemli bir bölümünü oluşturduğunu ve genel olarak bir bireyin herhangi bir uyarıcı karşısında olumlu ya da olumsuz tepki gösterme eğilimi olarak tanımlamaktadır. Tutumlar doğrudan doğruya gözlenemez, bireyin yaptıklarından varsayılabilir. Gözlenememelerine rağmen bireylerin tutumları sevgilerini, nefretlerini ve davranışlarını önemli ölçüde etkiler (Morgan, 1980).

Öğretmenlerin mesleklerine yönelik tutumları mesleğin gereklerini yerine getirmede büyük önem taşımaktadır (Durmuşoğlu, Yanık ve Akkoyunlu, 2009'dan akt; Bulut, 2009; 16). Çünkü bir mesleğe yönelik tutum ve algılar, mesleki yeterlik algılarını ve meslekteki başarılarını etkilemektedir (Terzi ve Tezci, 2007: 595). Bayhan (2009) tarafından yapılan çalışmada öğretmenlerin mesleklerine yönelik olumlu tutumlarıyla iş doyumları arasında pozitif yönlü anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Bununla beraber Güçlü (2000) ve Duman

(2002) tarafından yapılan çalışmalarda da öğretmenlerin olumlu tutum ve davranışlarının öğrencilerin yeni davranışlar kazanmalarını olumlu yönde etkilediği görülmüştür. Küçükahmet (1995) ise öğrencilerin kişilik özelliklerini etkileyen en önemli etkenin öğretmen tutumları olduğunu belirtmiştir. Brophy (1979) de öğretmen tutum ve davranışlarının öğrencileri doğrudan etkilediğini gösteren araştırmalardan söz etmektedir (Akt; Topal, 2007: 15). Öğrenmede başarının sağlanması, öğretmen ve öğrencinin güdülenmişlik düzeyi ile yakından ilişkilidir (Aslan, 2011: 2).

Yoğun bir çalışma temposu, özveri ve çaba isteyen bu mesleği yürütecek öğretmen adaylarının mesleğe yönelik olumlu tutum geliştirmeleri hem meslekte başarı edilmeleri, hem iş tatmini sağlamaları hem de öğrencilerin akademik başarılarının sağlanması açısından katkı sağlayacaktır. Örneğin sıcak, hevesli, heyecanlı, işe yönelik ve düzenli olma, çeşitli materyaller kullanma, açıklamalar yapma, derse bir önceki dersi özetleyerek başlama, arka arkaya birkaç soruyu sorma yerine tek ve açık bir soru sorma öğrenci başarısı ile olumlu ilişkiler gösteren öğretmen davranışları olarak gösterilmektedir (Sünbül, 1996: 605).

2. ARAŞTIRMANIN AMACI

Araştırmada mesleki alanda sanat eğitimi alan üniversite öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Bu doğrultuda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

- 1-Öğrencilerin bölümlerine göre öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları nasıldır?
- 2-Öğrencilerin bölümlerine göre öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

3.YÖNTEM

Araştırmanın çalışma evreni, 2011-2012 öğretim yılında Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi El Sanatları Eğitimi ve Uygulamalı Sanatlar Eğitimi Bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerden oluşmaktadır. Araştırmada yeterli sayıda öğrenciye ulaşılamadığı için örneklem alınma yoluna gidilmiştir. Bu çerçevede, sistematik tesadüfi örnekleme yöntemi ile her bir bölümden 50 öğrenci olmak üzere toplam 100 öğrenci örneklem olarak seçilmiştir. Mesleki Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören öğrencilerin büyük bir çoğunluğu kız olduğu için örneklem grubunda yer alan öğrenciler de kızlardan oluşmaktadır.

Araştırmada veri toplama aracı olarak Çetin (2006) tarafından geliştirilen ölçekten oluşan anket kullanılmıştır. Söz konusu tutum ölçeği üç faktör (sevgi, değer, uyum) olmak üzere toplam 35 maddeden oluşmaktadır. Öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla uygulanan ölçek için beşli likert tipi derecelendirme kullanılmış olup ölçekte yer alan her bir olumlu madde "Asla Katılmıyorum=1", "Katılmıyorum=2", "Kararsızım=3", "Katılıyorum=4" ve "Kesinlikle Katılıyorum=5" şeklinde puanlandırılmış olup olumsuz maddeler için ise ters puanlandırma yapılmıştır.

Verilerin SPSS 18.0 programı ile analiz edildiği araştırmada, ankete katılan öğrencilerin her bir faktöre yönelik tutumlarının karşılaştırılmasında ilişkili ölçümler için varyans analizi kullanılmıştır. Bununla birlikte, öğrencilerin her bir faktöre yönelik tutumlarının öğrenim gördükleri bölümlere göre karşılaştırılmasında ise bağımsız örneklem için t testi uygulanmıştır.

Çetin (2006) tarafından öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları belirlemek amacıyla geliştirilen ölçekte araştırmacı tarafından geçerlik ve güvenilirlik analizleri yapılmış olup, toplam varyansın %29,6'sını açıklayan "sevgi" faktörü için Cronbach's Alfa katsayısı 0,95; toplam varyansın %12,2'sini açıklayan "değer" faktörü için Cronbach's Alfa katsayısı 0,81 ve toplam varyansın %9,4'ünü açıklayan "uyum" faktörü için de Cronbach's Alfa katsayısı 0,76 olarak hesaplanmıştır. Bu araştırmada da, ölçeğin temel faktörlerini teyit etmek amacıyla varimax rotasyonu yapılarak *faktör analizi* uygulanmıştır. Faktör analizinin uygulanabilirliği Bartlett testi, örneklem hacminin yeterliği ise Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) değeri ile kontrol edilmiştir. Her bir faktörün güvenilirlik katsayıları için ise Cronbach's Alfa değerleri hesaplanmıştır.

4.BULGULAR

Araştırmada kullanılan tutum ölçeğine ilişkin faktör analizi (özdeğerler, varyansı açıklama oranı) ve güvenilirlik analizleri (Cronbach's Alpha) sonuçları ile faktör (sevgi, değer, uyum) ortalamalarının karşılaştırılmasına ait ilişkili ölçümler için varyans analizi sonuçları Çizelge 1'de sunulmuştur.

Çizelge 1: Ölçeğe yönelik geçerlik ve güvenilirlik analizi sonuçları ve faktör ortalamalarının karşılaştırılması

Faktör								F	p
	Madde Sayısı	Özdeğer	Açıklanan Varyans %	Kümülatif Varyans %	Cronbach's Alpha	Ortalama $\bar{X}$	Std. Sapma s.s.		
Faktör1: Sevgi	22	8,655	36,069	36,069	0,832	3,587 a	0,787	18,094	0,000*
Faktör2: Değer	8	5,303	22,100	58,169	0,741	3,923 b	0,558		
Faktör3: Uyum	5	3,210	13,377	71,546	0,774	3,314 c	0,546		
GENEL	35	-	-	-	0,879	3,608	0,493		

Kaiser-Meyer-Olkin(KMO) = 0,891; Bartlett's Testi: $\chi^2 = 2231,6$; $p = 0,001$

* $p < 0,001$ a,b,c: Farklı harfleri içeren ortalamalar arasındaki farklar önemlidir ($p < 0,05$)

Uygulanan faktör analizine göre Bartlett's testi sonucu, faktör analizinin uygulanabileceğini ($\chi^2 = 2231,6$; $p < 0,01$), Kaiser-Meyer-Olkin değeri (KMO=0,891) ise örneklem hacminin yeterliğini ortaya koymuştur. Faktör analizi sonucunda, tutum ölçeğinin özdeğeri 1'den büyük ve toplam varyansın %71,546'sını açıklayan üç faktör (sevgi, değer, uyum) altında toplandığı tespit edilmiştir. Bu çerçevede, "sevgi", "değer" ve "uyum" faktörlerinin toplam varyansı açıklama oranları sırasıyla %36,069; %22,1; 13,377 olarak hesaplanmıştır. Diğer taraftan, ölçeğin genel güvenilirliğine yönelik Cronbach's Alfa katsayısı 0,879 bulunmuş

olup alt boyutlar (faktörler) için de 0,70 kritik değerinin üzerinde hesaplanmıştır. bu değerler ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik düzeylerinin yüksek olduğunu göstermektedir.

Çizelge 1'deki analiz sonuçlarına göre, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik genel tutumlarının orta değeri ifade eden 3 puanın üzerinde (olumlu) olduğu ($\bar{X}=3,608$) saptanmıştır. Diğer taraftan, varyans analizine göre sevgi, değer ve uyum faktörleri arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir (0,001). Ortalama değerleri incelendiğinde, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğinin “değer” faktörüne ilişkin tutumlarının ($\bar{X}=3,923$), “sevgi” ($\bar{X}=3,587$) ve “uyum” ($\bar{X}=3,314$) faktörlerine göre daha olumlu (yüksek) olduğu görülmektedir. Bunun yanında, öğretmenlik mesleğinin “sevgi” faktöründe de öğretmen adaylarının “uyum” faktörüne göre daha olumlu bir tutum içerisinde oldukları tespit edilmiştir.

Katılımcıların öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ve bölümlere göre karşılaştırması Çizelge 2’de sunulmuştur.

Çizelge 2: Katılımcıların öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının bölümlere göre karşılaştırılması

Faktörler/ Alt Boyutlar	Bölüm	n	Ortalama	Standart Sapma	t	P
<i>Faktör1:</i> Sevgi	UYG	50	3,42	0,96	2,212	0,029*
	ELS	50	3,76	0,51		
<i>Faktör2:</i> Değer	UYG	50	3,93	0,45	0,054	0,957
	ELS	50	3,92	0,47		
<i>Faktör3:</i> Uyum	UYG	50	3,33	0,58	0,255	0,799
	ELS	50	3,30	0,52		
<i>GENEL</i>	UYG	50	3,56	0,59	1,047	0,298
	ELS	50	3,66	0,38		

I: Uygulamalı Sanatlar Eğitimi

* $p<0,05$

II: El Sanatları Eğitimi

Elde edilen bulgulara göre, öğrencilerin öğretmenlik mesleğine ilişkin genel tutumlarının öğrenim görülen bölümlere göre anlamlı bir farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$). Faktör bazındaki farklılıklar incelendiğinde, “sevgi” faktöründe öğrencilerin öğrenim gördüğü bölümlere göre anlamlı bir farklılık saptanırken ($p<0,05$), “değer” ve “uyum” faktörlerinde bölüme göre anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir ($p>0,05$). Ortalama değerleri incelendiğinde, El Sanatları Eğitimi (ELS) Bölümünde öğrenim gören öğrencilerin “sevgi” faktörü ile ilgili tutumlarının ($\bar{X}=3,76$), Uygulamalı Sanatlar Eğitimi

(UYG) Bölümünde öğrenim gören öğrencilere ($\bar{X}=3.42$) göre daha olumlu olduğu belirlenmiştir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırma ile mesleki alanda sanat eğitimi alan üniversite öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Bu doğrultuda Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Uygulamalı Sanatlar Eğitimi Bölümü ve El Sanatları Eğitimi Bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik genel tutumlarının UYG (3.56) ve ELS (3.66) ile olumlu olduğu görülmüştür. Bu sonuç Bulut (2009), Oral (2004), Terzi ve Tezci (2007), Erdem, Gezer ve Çokadar (2005), Yüksel (2004) tarafından yapılan araştırma bulgularıyla aynı doğrultudadır. Bu araştırmalarda da öğrencilerin bir diğer ifadeyle öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutum geliştirdikleri anlaşılmıştır.

Öğrencilerin sevgi, değer ve uyum faktörleri arasında anlamlı bir ilişki olduğu anlaşılmıştır. Öğrencilerin öğretmenlik mesleğinin “değer” faktörüne ilişkin tutumlarının, “sevgi” ve “uyum” faktörlerine göre daha olumlu olduğu görülmektedir. Bunun yanı sıra öğrencilerin öğretmenlik mesleğinin “sevgi” faktörünün, “uyum” faktörüne oranla daha olumlu olduğu görülmüştür.

El Sanatları Eğitimi ve Uygulamalı Sanatlar Eğitimi Bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda “değer” ve “uyum” faktörleri açısından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Buna karşın El Sanatları Eğitimi Bölümünde öğrenim gören öğrencilerin “sevgi” faktörü ile ilgili tutumlarının, Uygulamalı Sanatlar Eğitimi Bölümünde öğrenim gören öğrencilere oranla daha olumlu olduğu görülmüştür. Her iki bölüm öğrencilerinin tutumları arasındaki farklılığı belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda t değeri (0.029) olarak belirlenmiş, görüşler arasında ($p<.05$) düzeyinde anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda mesleki alanda sanat eğitimi alan üniversite öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin olumlu tutum geliştirdiklerinden mevcut durumun olumlu olduğu ve devam ettilmesi gerektiği önerilebilir.

6. KAYNAKLAR

- ALKAN, C. (2003). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*, (Edt. V. Sönmez), Ankara: Anı Yayınları.
- ARSLAN, M. (1996). “Türkiye’de Öğretmen Yetiştirme Konusunda Yeni Arayışlar”, *Modern Öğretmen Yetiştirmede Gelişme ve İlerlemeler Sempozyumu 96*, Ankara, S.328-334.
- ASLAN, A. (2011). “Türkçe Öğretmen Adaylarının Türkçe Eğitimi Bölümüne Yönelik Güdülenme Düzeyleri”, *E-International Journal Of Educational Research*, 2, (3): 1-12.
- BAYHAN, P. (2009). İlköğretim Okulları Birinci Kademe Sınıf Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları ve İş Doyumları Arasındaki İlişki, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- BROPHY, J.E. (1979). "Teacher Behaviour and Its Effects", Journal Educational Psychology. Web:
<http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=eric&AN=EJ226242&site=ehost-live> 11 Temmuz 2005'te alınmıştır.
- BULUT, İ. (2009). "Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Değerlendirilmesi", *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14, 13-24.
- ÇALIŞKAN, N. ve Karadağ, E. (2006). "*Eğitim Fakültesi 1. Sınıf Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Duyuşsal Özelliklerinin Değerlendirilmesi*", Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi, Cilt: 2, Kök Yayıncılık, Ankara, S.555-561.
- ÇERMİK, H. (1997). "Öğretmen Adaylarının Hizmet Öncesinde Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi", *III. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Sempozyumu*, Adana, S. 1-8.
- ÇETİN, Ş. (2006). "Öğretmenlik Mesleği Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi (Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması)", *Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18, 28-37.
- DUMAN, T. (2002). "Öğretmenlik Mesleği", *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi*, 3, (3), 29-35.
- DURMUŞOĞLU, M. C., Yanık, C. Ve Akkoyunlu, B. (2009). "Türk ve Azeri Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları", *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 36: 76-86.
- ERDEM, A.R., Gezer, K. ve Çokadar, H. (2005). "Ortaöğretim Fen-Matematik ve Sosyal Alanlar Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları", *XIV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi*, Cilt:1, Denizli, 471-477.
- GÜÇLÜ, N. (2000). "Öğretmen Davranışları", *Milli Eğitim Dergisi*, 147, 21-22.
- KARAGÖZOĞLU, G. (1987). "Yükseköğretime Geçişte Öğretmenlik Mesleğine Yönelme", *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2, 34-37.
- KÜÇÜKAHMET, L. (1995). *Öğretmn İlke ve Yöntemleri*, Gazi Büro Kitabevi, Ankara.
- MEMİŞOĞLU, S.P. (2006). "Nasıl Bir Öğretmen", *Ortaöğretimde Yeniden Yapılanma Sempozyumu*, MEB Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı, Ankara, 334-338.
- MORGAN, C. T. (1980). *Psikolojiye Giriş*, (Çev. Hüsnü Arıcı ve diğerleri), Hacettepe Üniversitesi Psikoloji Bölümü Yayınları, Ankara.
- OKTAR, İ. ve Bulduk, S. (1999). "Ortaöğretim Kurumlarında Çalışan Öğretmenlerin Davranışlarının Değerlendirilmesi", *Milli Eğitim Dergisi*, 142, 66-69.
- ORAL, B. (2004). "*Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları. Eğitim Araştırmaları*". 15, 88-98.
- SÖNMEZ, S. (1999). *Genç Öğretmen*, Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Yayınları, Erzurum.

- SÜNBUŁ, A.M. (1996). "Öğretmen Niteliđi ve Öğretimdeki Rolü", *Eđitim Yönetimi Dergisi*, 2, (1), 597-607.
- TOPAL, T. (2007). İlköğretim Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Davranışlarının Karşılaştırılması ve Öğrenci Başarısı İle İlişkisi, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- TERZİ, A.R. ve Tezci, E. (2007). "*Necatibey Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları*", Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi. 52, 593-614.
- TURGUT, M. F. (1977). *Tutumların Ölçülmesi*, Hacettepe Üniversitesi Teksir Materyal, No: 7, Ankara.
- ÜLGEN, G. (1995). *Eğitim Psikolojisi*, Bilim Yayınları, Ankara.
- YÜKSEL, S. (2004). "Tezsiz Yüksek Lisans Programının Öğrencilik Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarına Etkisi", *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17, (2), 355-379.